

VOLKSWIL

Strijdblad voor de Kiezing van den Werkrechtvaardersraad

Werklieden en Kiezers!

Weinige weken scheiden ons nog van de kiezing voor den Werkrechtvaardersraad.

Wij achten het noodig eenige woorden tot u te richten, omdat wij voorzien dat gij als vroeger tusschen drie lijsten werklieden-kandidaten zult te kiezen hebben.

De liberale en katholieke zoogezegde werkersmaatschappijen, die in den grond der zaak anders niets doen dan de voorrechten der rijken verdedigen, zullen ook kandidaten stellen, en zullen zich tot u wenden, om onder laster en scheldwoorden op de socialistischen, en allerlei beloften — die zij niet houden — uwe stem te komen afbedelen.

Gij weet, werklieden, dat de Werkrechtvaardersraad een soort van tribunaal is, waar de werkman, die meent onrecht door zijnen baas of patroon te zijn aangedaan, op zich kan beroepen om recht te bekomen.

Er was eens een tijd dat de vriendjes van de bazen daar « onder ons » speelden, dat baantje waarnamen om de gelden die men er van trekt. Het waren mannen, die de voorzitter als een pacha lieten heerschen, hem boden en griffier lieten benoemen, en op al de klachten die er zich voordeden, maar den domper zetten en de bazen maar altijd gelijk gaven.

Bijna niemand maakte dan ook gebruik van den Werkrechtvaardersraad. **Dit was een gulden tijd voor de patroons, een tijd welke zij door het stichten hunner slavenverenigingen terug betrachten.**

Maar ziet, eerst de *Broederlijke Wevers*, dan de socialistische Partij, gingen den strijd aan tegen die werklieden, die hun plicht als raadslid der werklieden niet begrepen, en even gauw waren de patroons, gesteund door stadhuis, politie en gouvernement, gereed om door allerlei middelen te verijdelen dat vrijzinnige werklieden, en later socialistischen in den raad kwamen.

Welk bedrog er dan in 't opmaken der kiezerslijsten moet gepleegd zijn, kan men zien aan het feit, dat de heeren het thans nog niet heel en al hebben afgeleerd. Dooden, bazen, kapitalisten stonden met massas op de lijsten, terwijl de werklieden, die belang bij het bestaan van dien raad hadden, op de lijst niet geplaatst werden en dus niet mochten meekiezen.

Aldus behartigde men de belangen der werklieden, en zulks noemden de dompers verzoening bewerken tusschen de arbeiders en de kapitalisten!

Wie tegen deze schreeuwende onrechtvaardigheden opkwam, werd beschuldigd een onruststoker, ophitsers, verstoorder van de maatschappelijke orde te zijn.

Niettegenstaande al die knoeierijen, bedrog en aanvallen, werden toch de vrijzinnigen en socialistischen menigmaal gekozen en het is dank aan de kiesstrijden, die nu en dan hevig waren, dat de aandacht van de werklieden op dien raad getrokken werd en er meer gebruik van gemaakt werd.

Met de socialistischen in dien raad te geraken, werden niet alleen de klachten der werklieden krachtiger verdedigd, hunne rechten gehandhaafd, maar de raad benoemde voortaan de greffier, en deze is nu een bediende die zijnen dienst te doen heeft.

Vroeger was de greffier den baas van den Werkrechtvaardersraad: hij beveelde, anderen moesten gehoorzamen. Evenzoo wordt nu de bode door den raad benoemd, en wat voor de werklieden van groote waarde is, is zekerlijk wel dat er nu over den middag een lid van den raad aangesteld is om de klachten te aanhooren.

Ook hebben de zittingen voortaan 's avonds na de werkuren plaats. Niemand moet meer verlet vragen om zijne klachten voor den raad te brengen en recht te behalen.

Dat is alles verwezentlijkt door het zetelen van de socialistischen in dien raad.

Nog zijn ertal van onrechtvaardigheden die er moeten verdwijnen, zooals bijvoorbeeld de beslissende stem van den voorzitter. Ook dat deze wordt benoemd door het ministerie dat tot nu toe, alhoewel er altijd ook door

de werklieden kandidaten-werklieden als voorzitter aangeboden werden, altijd zijne bijzondere liefde voor de werkende klasse liet blijven met standvastig een patroon als voorzitter te aanvaarden.

Zoo ook willen de socialistischen kosteloze rechtspleging voor de buitenlieden en als zij in het gelijk gesteld worden dat de patroon verlet en reiskosten zou moeten betalen. Nu gaat het moeilijker voor de buitenlieden om gebruik van den raad te maken.

Werklieden, gij ziet dus dat de Werkrechtvaardersraad met zijne kiezingen, zijn innerlijken strijd tusschen patroon en gast, een stuk geschiedenis is.

Al de hervormingen die gedaan zijn, wij herhalen het, zijn door de gekozen socialistischen tot stand gebracht en worden erook veel meer rechtvaardigervonnissen als vroeger geveld. Dank aan de socialistische Werklieden-Partij kan de werker zich met meer vertrouwen tot den Werkrechtvaardersraad wenden.

Maar dat is een doorn in het oog der rijke menschen. De patroons willen dat de werklieden rechteloos aan hen overgeleverd zijn, en daarom heeft men nu in plaats van voor de buitenlieden werkrechtvaardersraden op den buiten zelf in te stellen.

Deze steedsche raad, die andere nijverheden en toestanden bezit dan den buiten, heeft ook de opdracht van vonnissen te vellen, in geschillen tusschen den buitenwerkman en patroon, niet omdat deze raad het beter kan, maar omdat men aldus de gelegenheid heeft de kiezerslijsten met buitenlieden op te vullen, hun getal overwegend te doen zijn, om alsdan met de hulp van priesters, die ware verdedigers der werklieden, de socialistischen, als slecht volk afschilderen, de buitenlieden ophitsen, opruien om tegen hen te stemmen. Dan met de hulp van zwarte en blauwe dompers waar er altijd slavenvolk te vinden is om judassenwerk te verrichten, eene lijst van kandidaten te vormen, die onder leus van verzoening van kapitaal en arbeid zich tegenover de socialistische lijst plaatsen.

Dit is nu het middel die aangewend wordt om de rijken hunne uitzuigerijen in fabrieken en werkhuizen te laten voortduren, zonder dat zij door den Werkrechtvaardersraad bemoeilijkt worden.

Immers, als wettelijke instellingen als dien raad, afkeuringen, straffen uitspreken tegen de kapitalisten, moeten de werklieden meer van hunne rechten bewust worden en daarenboven eene belemmering zijn om de werklieden in slavernij en armoede te houden en om ongehoorde rijkdommen op een anders arbeid te vergaen.

En dat vooral mag niet. Daarom worden alle vijandige machten, al is het maar voor eene kiezing voor den Werkrechtvaardersraad samengetrokken.

Daarom wordt er gelasterd op VOORUIT, zijne instellingen en zijne bestuurleden.

Daarom worden er openlijke en onderduimsche vervolgingen ingesteld tegen gekende mannen en werkregelingen die tot voorbeeld van onverschillig welke kapitalist en nijverheidsgeest kunnen dienen.

Daarom wordt tweedrachtzaaijerij opgestookt, aangemoedigd, verdedigd!

Och, kon dit alles toch helpen om de macht van eene bende uitzuigers en onmenschen staande te houden, die geheel de belgische natie maar neemt als een exploitatieveld om rijkdommen op een te koopen, onverschillig of zulks armoede, lijden, langzame hongerdood voor gevolg heeft.

Dus om de belangen van de werklieden in de Werkrechtvaardersraad te verdedigen, zelfs om te ijveren om de Werkrechtvaardersraad meer wettelijke macht te doen toekennen. Om te toonen dat gij de bedriegelijke handeling der regeerders doorziet om den Werkrechtvaardersraad aan de dompers, de schande der werklieden dezer eeuw in de handen te geven. Om te bewijzen dat door valschen laster en intrigues tegen VOORUIT de

Werklieden-Partij niet te verzwakken is en te laten zien dat gij moede zijt het kapitalistisch juk te dragen, maar in ruil van arbeid, niet wil afgebeeld en bestolen worden, maar een genoeglijk welvarend leven wilt genieten.

Om al deze redenen raden wij U aan voor de lijst der socialistischen te stemmen, en van nu af bij vrienden en kennissen en werkgezellen propaganda te maken en hun aan te raden voor de socialistische lijst te stemmen.

Zegt, zou er een verstandig werkman voor de domlijsten kunnen kiezen en zijn vertrouwen schenken aan partijen die nooit anders dan tegen de werkersbelangen geweest zijn.

Wij hebben hoofdzakelijk noodig, brood en recht, en wat hebben de dompers verricht om de werklieden dit te doen toekennen?

Werklieden die den moed hadden te strijden, bij de patroons overgedragen, de patroons tot vervolging aangezet, onderkruipers opgezocht en geleverd tijdens werkstakingen, dezen aangemoedigd en gesteund in hunne bladen en bij de fabrikanten.

Ziet eens de werkstakingen van Voortman, die der vlasmeisjes, metaalbewerkers, in alle gevallen als de patroons tegen de werklieden waren, stonden zij altijd langs de zijde der rijken, en het is slechts toen zij er niet meer uitkonden, zooals de schandelijke teiten bij Jules De Hemptinne dat zij sukkelachtig achteraan kwamen en ook eens een woordje in hun weinig gelezen prulblad *Het Volk* zegden, welke op zoetseemende toon de fabrikanten dwingelandij afkeurde.

De liberale werkman Jan den Uil had te veel werk om de metaalbewerkers voor kroeten, luiards en zatappen uit te schelden, de continues- en vlasmeisjes voor te liegen dat hunnen toestand schoon, onverbeterlijk is; al de meesters, bazen en fabriekbesturen lammeke, de vrouwen en werklieden onwilligen en de socialistischen opruiers zijn die zich niet met de belangen der arbeiders bezighouden.

Dat is nu de bilan van geheel hunne werkzaamheid ten voordeele der werklieden en die het vertrouwen zou moeten waardig maken. Onmogelijk kunt gij dan niets anders van verachting voor die beide klieken, afgerichte slaven, gevoelen, wiens doel en streven altijd geweest is voor de voorrechten der rijken te zorgen.

Werklieden van Gent, in 1893 was de uitslag der stemming van den Werkrechtvaardersraad:

	Stad	Buiten
Socialisten	5343	1467
Zwarte dompers	2916	5673
Blauwe dompers	1297	270

Dit maal alhoewel de kiezerslijsten in ons nadeel wederom opgemaakt zijn moeten wij toonen een reuzen stap vooruit te zijn gegaan.

De stemmen in de stad en op den buiten moeten voor de dompers verminderd zijn! voor ons met duizende vermeerderd zijn!

Daarom mannen, socialistischen alle op de bres, onverpoosd propaganda gemaakt, opgekomen als gij geroepen wordt! En gij, onverschilligen, werpt dat dwangklee van nietsdoen welke de grootste rede is van de ellende der werklieden in den hoek, wordt ook strijder voor beter leven, rechtvaardige toestanden onder de menschen. En gij, tegenstrever, opent de oogen, ziet eindelijk ook de ellende van u zelve en uwe familien, ondanks uw werken; aanschouwt de pracht der kapitalisten verkregen zonder werken en denkt dat zij met u in vijandschap met de socialistischen te houden niets anders doen dan voor zich zelve zorgen, iets, wij moeten het u zeggen, nog dom genoeg zijt te doen.

Daarom werklieden maakt U allen bereid voor de toekomstige kiezing van den Werkrechtvaardersraad. Komt allen **Maandag naar de meetings die om 7 1/2 uren 's avonds zullen gegeven worden.**

MEETINGS IN GENT

Wijk St-Pieters: Zondag, om 10 1/2 ure 's morgens, in den estaminet *Vrijheid door Broederschap*, Zandstraat, bij L. Ronse.
Spreker: L. Hardyns. — **Maandag 8 Februari,** om 7 1/2 ure 's avonds: In het *Kruis van Bourgogne*, Bijlokevest, 73. **Spreker:** F. Hardyns. — In *De Volksvrienden*, Voetweg. **Spreker:** gezelschap J. Lampens. — In *Den Biekerf*, Meulesteedschensteenweg, bij Vanguyze. **Spreker:** J. De Clercq. — In het lokaal der *Vrije Bakkers*, Puinstraat. **Spreker:** J. Foucaert. — In den *Mexikaan*, Kluizenstraat, **Spreker:** K. Keerblock. — In 't *Boldershof*, Metserstraat. **Spreker:** Ad. De Backer. — **Dagorde:** 1. **Werkrechtvaardersraad;** 2. **Bloedwet.**

Eene vuile rol

De domestieken der kapitalisten, nestelende in d'Oudburg, bespreken de wegzending van de oudste wevers bij M. Baertsoen-Buyse.

Onze lezers zullen waarschijnlijk denken dat het is om de fabrikanten te hekelen over hunne schanddaad?

Zij zijn er wel mede, 't is eenvoudig om te schelden op desocialistische leiders van Vooruit, die geene afdoende maatregelen hebben genomen om deze barbaarsche wegzending te beletten.

Het kwakzalversblad vergeet nochtans zijne lantaarn aan te steken, dat is te zeggen, waarin die afdoende maatregelen zouden bestaan. Dat is nochtans het bijzonderste van de kwestie.

De werklieden hebben langs den weg der vredelievende onderhandelingen al beproefd wat mogelijk is, zooals het duidelijk uit ons schrijven is gebleken, zonder goede gevolgen. Wat konden zij meer doen?

Den arbeid staken? De fabrikant zou niet weinig in zijne vuist gelachen hebben, van te midden dezer nijpende crisis, de wevers eene les te kunnen spellen, die hen lang in 't geheugen zou gebleven zijn en voor onvermijdelijken uitslag moest hebben het aantal weggezonden te verdubbelen.

De domestieken uit d'Oudburg zouden niet nagelaten hebben haro te geven op de politiekers, die, te midden van den winter, roekeloos werkstakingen aangingen, om den politieken winkel der betaalde leiders (geclicheerd) te doen draaien.

Zij zouden niet nagelaten hebben de werklieden te zeggen, dat er moest onderhandeld worden zijn, dat men den weg der verzoening had moeten opgaan.

Nu dit wel gedaan is, vinden zij natuurlijk 't verkeerde, omdat zij alles slecht moeten vinden wat de vereenigde werklieden doen, daar hun doel is te ontbinden in plaats van te vereenigen.

Daarvoor worden zij betaald. Anderzijds begrijpen wij hunne teleurstelling. Hetgeen uit geheel deze historie nogmaals geslagen komt, is precies de verzoeningstheorie der dompers, die ons altijd toeschreeuwen: gij kunt niets bekomen, omdat gij te brutaal zijt, omdat gij niet verzoenen wilt, omdat gij de mannen zijt van den klassensrijd.

Welnu, hetgeen nu juist bewezen wordt is, dat de klassensrijd eene treurige wezenlijkheid is en dat het tusschen werklieden en fabrikanten *la guerre au couteau* wordt, waarin de sterkste in niet den braafste overwinnen zal.

Men kan het betreuren, maar de feiten zeggen dat het zoo is.

De fabrikantenknechten verwijten de socialistische werklieden dat zij lokalen bezitten en geld hebben voor hunne propaganda.

Inderdaad, en wij voegen erbij, dat het geld uit hunnen zak komt, dat de socialisten hunne lokalen betaalden en er meester over zijn en al de uitgaven die zij doen, dienen om eene eigene, zelfstandige politiek te verdedigen der werkende klasse zelve.

De dompers bezitten ook lokalen, zij ook verspreiden politieke schriften, maar dit wordt door de kapitalisten betaald, door hunne meesters, die hen betalen om de politiek te voeren die hen belooft en gericht is tegen de arbeidende klasse, zooals het artikel zelve bewijst waarop wij antwoorden.

En hebben de socialisten geld voor de lokalen, zij zullen ook toonen dat zij desnoods nog wat over hebben voor hunne lijdensbroeders.

Wij zullen zien wat de kapitalisten zullen doen voor de werklozen, die alles wel ingezien maar de slachtoffers zijn van eene paapsche en liberale bourgeoisie, waarmede de mannen van 't Volk heulen.

Wij zullen nu afwachten naar het afdoend middel, dat men naar het schijnt in depot heeft in d'Oudburg.

ONDERZOEK

IN DE

fabriek-J. de Hemptinne, te Gent

Zaterdag avond zijn twee werkinspecteurs de werklieden komen ondervragen over feiten door ons aangeklaagd.

Wij vernemen, dat de werklieden ondervraagd zijn over het stuk door hen geteekend, opgedrongen door den patroon, en dat allen hebben verklaard « onder welke drukking zij hebben geteekend op een stuk, waarvan zij den inhoud niet kenden, noch wisten waarvoor het moest dienen. »

Verder hebben de werkers verklaard, hoe het recht op control in die fabriek verstaan wordt en welke drukking en bedreigingen men uitoefent tegenover diegenen welke van hun recht gebruik maken.

Zaterdag avond kregen de inspecteurs niet gedaan en zij zijn maandag teruggekeerd.

Tijdens de ondervragingen van een werkman, die teekens deed op eene mand waar de spoelen in gelegd worden, kwam de zoon van Jules de Hemptinne toegelopen, zeggende:

— Wat weet gij te vertellen?

De werkman verontschuldigde zich, waarop de heer Amedé hem toesnauwde:

— Gij hebt één frank boete!

Dit is gebeurd in tegenwoordigheid der twee inspecteurs, die aan czar Amedé deden opmerken dat zulke handelwijze niet toegelaten is.

Deze handelwijze heeft de werklieden nog meer verbitterd en verder hebben allen nog duidelijker verklaringen gedaan.

Denkt eens hoe brutaal er moet gehandeld worden tegenover de werklieden wanneer men zulks durft doen in tegenwoordigheid der inspecteurs!

De wet zegt dat de werklieden die weigeren aan de werkinspecteurs inlichtingen te geven, kunnen vervolgd worden.

Wat zal men doen tegenover de Hemptinne, die onder bedreigen van boete, de werklieden belet hunne grieven en de wetsovertredingen te getuigen?

Zal men eindelijk handelen?

TEGEN DE BLOEDWET

Zondag 14 februari, richt de gentsche Lotelingskring, eene manifestatie in tegen de Bloedwet.

Terecht werd er in 't Centraal-Comiteit op gewezen, dat deze stoeten, sedert een paar jaren, niet meer geleken aan hetgeen ze vroeger waren.

Vatten wij den os bij de horens en laat ons maar volmondig erkennen dat dit waar is.

Waarom is dit toe te schrijven?

Zijn de werklieden nu min verbitterd tegen die schandwet als vroeger?

Volstrekt niet, integendeel. Maar de werklieden denken dat nu onze vrienden in de Kamer zetelen, zij daar wel de zaak ten tapte kunnen brengen en het vraagstuk op het terrein der wetgeving kunnen brengen.

Dat is waar, maar de partijgenooten, vergeeten iets, namelijk dat elke werking binnen het parlement, maar van kracht is, wanneer het volk daarbuiten, toont zijne vertegenwoordigers te steunen en mede zijn protest laat hooren.

Ziedaar waarom deze lamendige onverschilligheid beslissend moet worden afgeschud.

En daarom, doen wij van nu af een krachtig beroep op al onze vereenigingen, opdat elk in zijn kring ieverig propaganda maken zou ten gunste der betooging van zondag 14 februari.

Deze manifestatie moet al de anderen van vroeger, zelfs de schoonsten, overtreffen.

Dit eischt de eer der partij en de verdwijning dier schandwet.

Wie ijverig en praktisch medewerken wil, koope en verspreide *De Loteling*.

Werkstaking...

In Gent hebben wij van die hoogergeroemde « liefdadigheidsinstellingen » waar oude, afgewerkte arbeiders opgenomen worden.

Ook de Hospicie heeft haar officieel *Oudemanshuis*.

In dit gesticht worden een zeker getal dezer ouderlingen, wiens ruggraat nog niet stram en wiens spieren nog niet stijf zijn, gebezigd voor de werken op den koer, in den tuin, in den kenken, enz., aan 3 en 4 centimen per uur, wat voor 7 à 8 uren 24 tot 32 centimen per dag uitmaakt.

Nu, dezer dagen werden door het bestuur der Hospicie eenige bevelen gegeven, betreffende het uitgaan, het recht van lezen, het betalen der loonen enz., enz., bevelen die in feite eenige beperkingen kwamen stellen aan de oppermacht der... broeders.

En zie, deze erkenning van hunne rechten verstoutte eenige oude sukkels en zij besloten opslag te vragen!

— Zeker, zeker, had de oude Kees gezegd, het is al te schandelijk, dat men u doet vagen, spitten, schuren, pataten schillen, groensel schoonmaken en schotels waschen, uren lang in het water doet zitten voor 3 en 4 centimen per uur.

Ik zou er de kat van spreken!

En de grijsaards gingen opslag vragen met een ouden tamboer als woordvoerder!

— Opslag?... grolde de overste.

— Of het staat er!

Men gaf geen opslag, en waarachtig, de grijsaards gingen in werkstaking.

Werkstakers van 70 en 80 jaar oud... En zoo stijf als hunne leden zijn, zoo stijf is hun verzet!

Reeds een paar weken lang mogen de broeders der... liefdadigheid al hun werk zelf verrichten.

— Zij worden er voor betaald! gromt de oude Kees.

Te vergeefs is men naar werkers — onderkruipers komen vragen.

Ja toch, een Brusselaar liet zich bepraten en zou groensel schoon maken...

— Loonbederver!... Onderkruiper!... Verrader!... klom het overal uit de schorre kelen, terwijl hier en daar een stok of kruk driftig opgeheven of tegen den grond werd gestampt.

En voort mogen nu nog steeds de broeders der... liefdadigheid hun werk zelf verrichten.

— Zij worden er voor betaald, zeggen allen.

De ouderlingen houden vol en verlangen

— wat een zeer bescheiden eisch is — verdubbeling van loon.

Zij moeten het hebben!

Wij zouden niet weten wat geven, indien wij het tooneel aanschouwelijk konden voorstellen als een voorbeeld voor de werklieden, die niet altijd even moedig als deze grijsen hun loon en hun recht durven verdedigen.

Solidariteit!

De Gentsche Socialisten komen eene inschrijvingslijst te openen om de werkeloos zijnde wevers te ondersteunen.

De progressistische Kring heeft beloofd van zijnen kant ook zijn best te doen om te steunen.

Onze wevers verdienen dat. Zij zijn in werkelijkheid de grondleggers der socialistische beweging en wat de partij nu is, dankt zijgrootendeels aan hen.

De partijgenooten zullen, wij zijn er verzekerd van, hunne broeders in den nood niet vergeten.

EEN SCHOONE TRIOMF

De werkstaking der Meubelmakers in het huis Verstraete-Goethals is geëindigd met eene volledige overwinning.

In den Werk- en Nijverheidsraad hebben de afgevaardigden zoo goed hunne zaak verdedigd, hun strijd was zoo goed georganiseerd, dat de patroons het verstand getoond hebben, de rechtvaardige toegevingen te doen.

Al hunne eischen zijn aangenomen, niemand zal weggezonden worden, zij zullen een persoonlijk rekenboekje bekomen, hun loon is behouden zonder den minsten aftrok, al hunne rechten zijn erkend, en alle veranderingen van den tarief zullen veertien dagen op voorhand aangekondigd worden.

Deze overwinning is te danken aan de vereeniging en de schoone eensgezindheid onder de stielgenooten, die maakten dat er geene onderkruipers kwamen.

Bravo! Meubelmakers, gij hebt daarenboven bewezen dat vereenigde werklieden de koppigste patroons kunnen doen buigen, hunne loonen en rechten kunnen behouden, waar en wanneer ook.

Werkt vol moet voort aan de organisatie van uw vak, brengt al de stielgenooten onder ééne vlag en gij zijt de meesters!

Misdadig!

Uit het genesch « Onderwijzersblad ». — *Stijfhoofdigheid*. — Op vele scholen staan de kleine gasten nog altijd stijfstokstil binst de uitspanningsuren (?) *Orrrde* moet er op den koer zijn, zelfs als het wintert. De hoofden zijn stijfhoofdig. Dit gebeurt zelfs op scholen waar de radicale volksgemeenteraadsleden bezoek brengen. Waarom wordt dit niet opgemerkt?

Hoe misdadig! — Op sommige scholen wil men het verloren halfuurken inwinnen en het hoofd heeft de namiddag uitspanning opgeschorst.

'n Gewin van 10 minuutjes.

En daarom foltert men honderden kinders die men belet hun gevoeg te maken, als de natuur het vergt.

Er zijn klassen waar men straffen deelt in vergelding van het zoo noodige boodschapje...

Dat is misdadig: weet men hoeveel ziekten en ongevallen hieruit voortvloeien?

De programma's voor den Werkrechttersraad.

In elken kiesstrijd voor gelijk welken Raad, maken de strijdende partijen hun programma bekend.

Zij toonen de heerschende misbruiken van dien Raad en de verbeteringen die er moeten aan gebracht worden.

Ziehier nu het programma der socialisten:

1. Afschaffing van de dubbele stem des voorzitters van den Raad, die altijd een patroon is. Wanneer in eene zaak de rechtters met gelijke stemmen voor of tegen stemmen, zal de zaak beslist worden ten voordeele van den werkman, die de zwakke partij is.

2. Kostelooze rechtspleging. Niemand die een ander voor den Raad wil brengen; zal daar iets moeten voor betalen. Nu moet men fr. 2,35 tot fr. 6,35 betalen; volgens men ver van Gent woont.

3. Wanneer een patroon voor het Verzoeningsbureau of voor den Algemeenen Raad moet verschijnen en niet komt, zal hij betalen:

a) Al de kosten der zitting;

b) Al de onkosten en het verlet van den werkman;

c) Eene boete voor den arme;

d) Hij zal door den Algemeenen Raad bij verstek veroordeeld worden.

4. Als de patroon gestraft wordt zal hij daarenboven nog eene schadevergoeding betalen aan den werkman voor de moeilijkheden hem aangedaan en het verlet dat hij hem veroorzaakte.

5. De patroon die zijnen tarief in zijne werkhuizen niet hangt, zal nooit geen recht voor den Raad kunnen bekomen.

6. Elk vonnis uitgesproken door den Raad, zal binnen de 8 dagen moeten uitgevoerd worden.

Wanneer een patroon nu door den Raad gestraft wordt, heeft hij het recht een jaar lang te wachten zijn werkman te betalen.

7. Zuiver algemeen stemrecht op 21-jarigen leeftijd.

Afschaffing van het artikel waarbij men 4 jaar zijn bedrijf moet uitoefenen alvorens kiezer te kunnen zijn.

8. Kiesbaarheid op 25-jarigen leeftijd.

9. Afschaffing van het artikel waarbij in elk werkhuis maar één kandidaat voor den Raad mag voorgesteld worden.

10. De werkvrouwen laten kiezen en gekozen worden voor den Raad.

11. De Raad zich laten bemoeien met de geschillen die de koetsiers, dienstboden, tram-, bazar-, bureel-, staats- en andere bedienden, met hunne patroons of patronessen kunnen hebben.

12. De wet op de Werkrechttersraden in alle fabrieken doen uithangen.

13. Op den buiten Werkrechttersraden voor de buitenlieden stichten, met boerenwerklieden en boerenpachters als rechtters.

PROGRAMMA DER DOMPERS

Programma der zwarte dompers ①

Programma der blauwe dompers ②

① + ② = ③

In deze schets is niets overdreven, want geen enkel blad, noch van de blauwe, noch van de zwarte dompers, heeft één woord over een programma voor den Werkrechttersraad gegeven.

Niemand kan dus stemmen voor die partijen, die op voorhand zeggen niets in dien Raad te zullen doen of weten te doen!

Feesten, Vermakelijkheden en Ontwikkeling

Feestlokaal VOORUIT (Cheurs), Bagattenstraat. — Zondag avond, *Groot Turnfeest* met medewerking van de Gezinnenafdeeling.

PROGRAMMA

EERSTE DEEL

1. Openingstuk voor piano. — 2. De Ringen, methode artistique. — 3. Potpourri op het tapijt. — 4. Gezinnen oefeningen. — 5. Kluchtlied door F. Brossée. — 6. De Koningen op het tapijt. — 7. La Mariana, te zingen door gezellin Jul. — 8. De dubbele barre fixe.

TWEDE DEEL

1. Opening voor piano. — 2. Het Bohemerslied, door de Gezinnenafdeeling. — 3. Marmer beelden. — 4. Cavaleria Rusticana en Les Patineurs (voor bellen). — 5. Het Vrijdenkerslied, door gez. Elvire. — 6. Oralische Pyramide. — 7. Groote apotheose.

Deuren open om 5 1/2 ure. — Begin om 6 ure stipt. — Ingangprijs 10 centimen.

Lokaal VOORUIT, Garenmarkt. — Zondag 7 Februari, om 6 ure stipt, *Buitengewoon Tooneelfeest*, te geven door den Marat'skring van Ledeberg, met medewerking van mejuffers T. Coppieters en M. Danvers.

Men voert op *De familie Dykmans*, volksdrama in vier bedrijven, en tot slot: *Hotsebotse*, blijspel in een bedrijf.

Inkomprijs: 20 centimen.

Wijkclub der Kortrijksche poort, estaminet *Nieuw Brussel*. — *Luisterrijk Concert*, bestaande uit Zang- en Tooneelspel.

Men zal opvoeren: *De 2 Neven en Advokatenrekening*.

Ingangprijs: 10 centimen.

Gent, drukkerij A. De Backer, Garenmarkt, 9.